

Donna Williams. Si se'm toca, no existeixo.

Ramon Miralpeix

0. Justificació.

Treballant amb autistes ens trobem amb una sèrie de paradoxes, algunes d'elles derivades de la mateixa estructura del subjecte que ens ocupa. Per exemple, anirem parlant de subjecte autista, i ho haurem de fer amb la màniga una mica ampla, perquè aquest "subjecte" no acaba d'encaixar en la definició clàssica lacaniana, és a dir, en funció del seu estatut penjant del significat que el representa per un altre significat, com tampoc no acaba d'encaixar en aquell subjecte de qui definim la seva constitució en els termes d'alienació i separació.

En la pràctica ens trobem amb dificultats més tècniques derivades de la barroeria diagnòstica en la que el trobem encaixat avui: així, l'autisme queda dissolt en termes "calaix de sastre", com "Trastorn de l'Espectre Autista", on hi podem trobar des de l'autisme encapsulat, a les psicosis simbiòtiques, les esquizofrènies infantils, i tots, absolutament tots els altres grups simptomàtics que no encaixen en els altres calaixos. L'altre fórmula diagnòstica és la de "Trastorn Generalitzat del Desenvolupament", que té tota la potència de desplaçar allò clínic cap a allò pedagògic: de manera que el tractament de l'autista és fonamentalment reeducatiu: es tracta de "domesticar": es prioritza l'educació, la inserció i es procura reduir al màxim els "inconvenients" que implica un nen autista, un ésser que no encaixa bé entre els altres si són parlants.

Per altra banda, un treball una mica exhaustiu sobre l'autisme m'ha portat a llegir alguns "documents" d'autistes adults, alguns escrits per ells mateixos, i altres reelaborats per autors que han pres escrits de subjectes autistes com a material punt de partida. Aquesta possibilitat de donar la paraula, sentir-ne la veu -ni que sigui a través de la paraula escrita- als autistes adults, posa en joc unes variables que els que estem acostumats a treballar amb nens no havíem tingut la oportunitat de tenir en compte. Ja veiem que topem amb dues paradoxes més: la veu, justament la veu, és alguna cosa, és un objecte particularment difícil de "donar" i de rebre, de posar en circulació per l'autista. I l'altra paradoxa és que alguns d'aquest autistes, d'adults, i després d'un procés de "para-subjectivació" particular en cadascun d'ells, poden trobar solucions, "autístiques" o no tant autístiques, d'inserció en l'Altre. Per altra banda, el diagnòstic d'autisme pot quedar "afectat" per diverses evolucions clíniques. Això no és només relatiu a l'autisme: ens hi trobem en general també en les psicosis. En aquest cas, per exemple, acostumem a resoldre la qüestió del desencadenament en subjectes que fins a un determinat moment de la seva vida, l'han viscuda amb una absoluta normalitat "neuròtica" -al menys en l'aparença, fins i tot, de les seves relacions amb l'Altre i amb el sexe!-, sense traces d'aquesta psicosis que hi hauria estat des de sempre: après coup és molt més fàcil d'interpretar fenòmens reconeixent-los com a indicadors, ni que sigui lleugers, de la psicosis que s'ha desencadenat. Una altra dificultat en sentit invers, ho és la dels casos de nens amb un diagnòstic clar de psicosis, o, com en el cas que ens ocuparà, d'autisme, que amb el pas dels anys evoluciona cap una modalitat d'inserció en l'Altre amb l'aparença d'una certa "normalitat".

Un dels que vaig llegir és el de la Donna Williams “Nobody Nowhere”¹, en la traducció francesa “Si on me touche, je n’existe plus”, i de seguida em va captivar la història, primer, que fos narrada com unes memòries novel·lades, després pel detall de la descripció dels símptomes i fenòmens autístics explicats en primera persona, i després pel qüestionament que suscita tant a nivell de la causa -i per tant del tractament-, com, des d’una lectura psicoanalítica, del que comentava abans en relació al diagnòstic diferencial. Ja adverteixo que aquesta qüestió la mantindré oberta i serà fonamentalment el que posaré a debat aquí, és a dir, que espero ja amb ànsia tot el que podreu aportar al debat.

És un text que toca tantes tecles que hauré de retallar i reordenar el cas en funció de les coordenades triades:

¹ La traducció literal seria “Ningú Enlloc”, tot i la paradoxa d’aquest adverbi “enlloc”

1.-La història.

Donna Williams escriu “Nobody Nowhere” al 1992, al voltant dels 26 anys.

(273) Ha acabat la universitat. Malgrat el grau de normalització que això representa, la inconsistència del cos la trasbalsa: apareixen tot un reguitzell de símptomes -ja coneguts, per altra banda, asma, terribles dolors musculars, al·lèrgies alimentàries, no poder dormir o no poder despertar-se, però sobretot la sensació real que tot ha canviat de lloc: no sap trobar el carrer on ha deixat el cotxe, i tot l'espai es capgira com en mirall: (232) *“L'univers sencer semblava capgirat: el cap als peus, l'interior a l'exterior, el darrera al davant. Tot semblava ser la pròpia imatge invertida, com si hagués entrat en un mirall en el moment d'entrar a la casa”*. ***Les coses i els llocs s'havien transformat en el seu contrari***. Quan pot recuperar-se decideix viatjar a Europa. A Londres es posa a treballar en l'administració d'un gran hospital. Dina als jardins i va a la biblioteca. Un cop a casa, es posa a escriure amb una màquina d'escriure acabada de comprar. Busca la manera justa, la paraula justa per definir el que tenen en comú ella i l'home de Gal·les, un autista amb qui comparteix un trajecte en tren i amb qui se sent absolutament identificada. Busca en els llibres sobre l'esquizofrènia, fins a retrobar la paraula que li havia dit el seu pare quatre anys abans: autisme.

(274) Busca un llibre sobre l'autisme i té la impressió de trobar-s'hi a cada pàgina: ***“la propensió a repetir en eco tot el que es deia, la repugnància al contacte físic, caminar amb la punta dels peus, el dolor provocat pels sorolls, el donar voltes sobre mi mateixa i els saltirons a l'aire, el balanceig compulsiu, els gestos repetitius, hi era tot. Tot això em feia burla i esbossava una caricatura de la meua pròpia vida. ... La necessitat de crear els meus personatges m'havia fet trossets desaparellats, mantenint-me en una prostració nefasta. Una part de mi mateixa es va plegar a l'educació que se'm va imposar, l'altra part havia passat vint-i-sis anys en companyia d'un univers personal intacte, completament escindit de la resta del món”***

Ja anteriorment, en la recerca del que havia estat la seva vida, li pregunta al pare el per què l'havien portada a una escola especial, i el pare li explica que que els metges es pensaven que era autista, perquè no deixava a ningú que se li apropés i perquè parlava d'una manera molt estranya, repetint a tota hora els que els altres deien (210).

Anem a veure una mica més en detall aquesta història, quins elements trobem que facin pensar en l'autisme, i ho farem a partir d'alguns dels elements de què disposem per a situar el subjecte: tenim els tres registres i la manera en què es relacionen entre sí, tenim la parella alienació-separació; tenim la behajung-forclusió; i tenim també els quatre elements que juguen en el discurs: S1, S2, S i a.

2.-El cos.

Comencem amb el cos de Donna. Recorda dels 3 anys: “*Em desplaçava en el blanc, en el sentit d'espai buit. En el blanc, però amb uns flocs de colors lluminosos que m'envoltaven per tot arreu. Jo passava a través d'ells i ells em travessaven. Era de la mena de coses que em feia riure*”, i per sostenir aquesta experiència al·lucinatòria o de semi-vigília, “*mirava la llum que venia de la finestra i em fregava els ulls frenèticament... fins que un intrús (qualsevol altre) cridava que parés i em queia una bufetada*” .

Apren a fugir de l'altre món creant-se el seu món: busca i troba un estat hipnòtic en la contemplació de les petites taques que hi ha a l'aire quan no mires enlloc. S'hi perd fins que de l'altre món li cau una bofetada. Aquesta repartició entre el seu món i el “món dels altres” la mantindrà sempre.

(20) “...vaig aprendre a fondre'm en allò que em fascinava (**IDENTITAT AMB L'OBJECTE**): des dels motius d'un paper pintat, fins el soroll sord i repetitiu dels cops que em donava a la barbata. Aleshores, la gent va deixar de ser un problema: les seves paraules s'esvairien en una mena de remor indistinta i les seves veus es reduïren a un catàleg de sorolls. No eren tant les paraules de la gent el que m'amoïnava com el fet que esperessin una resposta de part meua. Trobava un plaer massa gran buscant de disoldre'm en l'espai com per consentir a retrocedir cap una petita cosa de dues dimensions com la comprensió verbal.” (**SEMBLA QUE DONNA COL·LOCA EN AQUEST PUNT DE FUSIÓ, DE DISSOLUCIÓ, EL TRAVESSAMENT DEL PAS A L'AUTISME... SEMBLA UNA ELECCIÓ DEL SUBJECTE, LA DEL DEIXAR DE SER-HI... ENTRE ELS SEMBLANTS, COM SI LA TROBADA AMB AQUEST GAUDI TINGUÉS UN VALOR EPIFÀNIC A PARTIR DE LA QUAL 1.- JA NO RES TINDRÀ TANT VALOR COM AQUESTA FUSIÓ- DISSOLUCIÓ; 2.- AIXÒ IMPLICARÀ UNA ABSÈNCIA D'INTERÈS PEL SEMBLANT I 3.- AQUEST SEMBLANT, LA SEVA PRESÈNCIA, SERÀ FONAMENTALMENT UN ESTORB I ALGUNA COSA DE QUÈ PROTEGIR-SE**)

La violència de la mare, els cops, o la gana i les ganas d'anar al WC no l'afecten gaire. De fet, té sempre clar que les agressions físiques és l'única mena de contacte que pot soportar sense sentir-se ferida. La dolçor, la gentilesa i l'afecte em terroritzaven o com a mínim em feien sentir incòmode. La mare em deia: “si vols fer realment mal a algú, sigues gentil amb ell” [**IDENTIFICACIÓ “REAL” DEL SIMBÒLIC, EN AQUEST CAS INVERSA: SI ALGÚ VOL SER GENTIL AMB ELLA, ELLA NO ÉS QUE INTERPRETI QUE SE LI VOL FER MAL, SENT EL DOLOR!**]

En un altre moment -i veiem la dificultat per discernir aquí el que és de l'ordre del llenguatge i de l'ordre del cos- diu: “*entenia els actes dels altres, sobretot si eren excessius. Contràriament, no arribava a copçar mentalment les persones com un tot. Les intencions, les atencions, els desitjos, les esperances de la gent, tot el que gira entorn de l'acte de donar i rebre m'era totalment estrany* ². En canvi la violència em permetia de saber on em trobava. ... les relacions brutals m'eren més fàcils d'entendre. La subtilitat de les manifestacions de dolçor i gentilesa em depassaven.”

(78) “*Com tothom, he experimentat la necessitat de menjar, defecar o dormir. Però el meu desig de romandre darrera el vidre de la consciència obligava el meu esperit a negar l'existència de les necessitats fisiològiques. En tot cas en rebutjava els signes, fins l'extrem prendre mal, de caure malalta o en l'ansietat, massa absorta com estava per aturar-me en aquesta mena de coses. Les sensacions que anunciaven la pèrdua de consciència de mi mateixa sovint no les controlava. Però vaig descobrir que podia tant provocar-les com lluitar-hi en contra. Quan no es presentaven espontàniament, vaig aprendre a suscitar les condicions dels meus estats hipnòtics. Em vaig acostumar a aquesta manera de ser, com a una droga.*” (cliclant els ulls o obrint i tancant el llum ràpidament, tapant-se i destapant-se les orelles o obrint o tancant el so de la TV) Si

² J.C. Maleval, parlant de la veu separada de la paraula en l'autista recorda que “la dissociació entre la veu i el llenguatge és al principi de l'autisme”. Una mica més ençà, E. Laurent recorda que l'ús del llenguatge suosa consentir l'existència del lloc de l'Altre, “net de gaudi”, com a possibilitat d'“adreça”, d'interlocució, de la demanda -en les dues direccions.

sentia aversió pel soroll, els sons metàlics n'eren una excepció, li agradaven i els buscava - p.e., els tombres de les portes.

(80) *“Semblava una marioneta de la que una descàrrega afectiva era la que en movia els fils”*
“Vaig començar a pensar que em faltava alguna cosa i no sabia què. Tenia una nina que volia obrir amb un ganivet per veure si tenia sentiments a l'interior, i no ho vaig fer per la por al que podés passar... Estava segura que estava dotada d'emocions, sensacions i sentiments, però era incapaç de fer el salt necessari per entrar en comunicació amb el dels altres.” Això l'exasperava fins a tenir atacs de furor i d'autodestrucció.

(96) (12-13 anys) es passa hores davant del mirall xiuxiuejant el seu nom per a poder sostenir-se, tot i que no se'n surt del tot: l'única manera segura era donant-se cops o ferint-se.³

La mare tem la pubertat de Donna -que es converteixi en dona i se'n separi-, i els cops, insults i estirades de cabells són el nostre pa de cada dia. Donna prova de fer-hi front, no plorar més i desafiar la mare amb un somriure. Aquesta l'agafa pels cabells i l'estampa contra la paret varies vegades. La sang comença a córrer: quan algú li diu a la mare que pari, aquesta culpa a Donna per no haver plorat i ella es desmaia.

(101) [EL COS, DESPERSONALITZACIÓ, DISSOCIACIÓ] Després de l'escena anterior es troba asseguda en una taula, amb un ganivet en una mà i la forquilla en l'altra, i al davant, una plàtera de colors bonics. La resta desapareix. Un ganivet i una forquilla s'encarreguen de tallar les taques de color. Podria parlar-se d'una resposta catatònica.

(118-9) És “adoptada” durant un temps per la mare d'una amiga. Aquesta dona la tracta amb les mateixes mostres d'afecte que a la seva filla (Robyn), i l'abraça cada matí abans de sortir de casa.

“Cada matí amb la sensibilitat d'una pedra, em prestava fredament a la cerimònia de les abraçades. ... eren més doloroses que una ferida o una cremada, però ella no cedia. ... Al principi sentia tanta repugnància que havia de girar el cap. Cada vegada tenia por de desmaiar-me. Vaig acabar per plegar-me al que vaig acabar per considerar com una rutina sense significació, a canvi d'esdevenir la filla d'adopció d'aquesta dona calorosa” .Va haver de marxar de casa l'amiga Robyn.

Donna com a objecte

La mare li havia dit: *“tu eres la meva nina i jo tenia el dret de trencar-la”* (25)

(43-45) Quan esdevé Carol -després parlaré d'aquest doble-, pot convertir-se en la “nina dansaire” de la mare, amb tal subjugació que li crea una artritis que l'acompanyarà tota la vida amb períodes de dolor insuportable.

(67) Ja ha nascut TOM, el seu germà autista en qui es reconeix com a semblant, i Donna i ell acaben enganxats. Aquest estar enganxats cal entendre'l literalment: Tom arrapat a les cames de Donna com una part més del seu propi cos gairebé, o al revés; Tom no podrà anar ni estar a l'escola si no és agafat a Donna. L'única manera és marxar de casa. Per això prepara a Tom: *“finalment, li vaig transmetre l'art del que era mestra, l'art de l'evanescència. Per exemple, jo assenyalava un punt a la paret i ens entrenàvem a envolar-nos mentalment”*

De la relació del cos, amb el sexe i l'amor en parlarem en l'apartat referit als altres.

³ Aquí, Donna quan escriu, pensa que estava a punt d'embogir!, no que estés boja!!.

3.-L'objecte.

Els primers objectes:

Les llumetes, estrelletes, les petites taques que troba mirant el no-res, constitueixen allò primer amb què Donna vol fondre's.

Les filaments.

Els filaments màgics venen a rodejar-me al meu llit,

Hi venen a envoltar-me per protegir-me,

Perquè són els meus amics

Eren criatures minúscules suspeses en l'aire, que apareixen especialment a l'hora d'anar a dormir i que evocuen cabells.

Per assegurar la presència tant de les estrelletes com dels filaments, n'hi havia prou en no mirar-los directament per així controlar-los... però a condició de no tancar els ulls. "Sentir-me segura esdevenia una tasca esgotadora." entre altres coses perquè l'obligava a dormir amb els ulls oberts"

"Els filaments màgics no em van deixar fins que vaig entrar a l'escola secundària. En canvi, les estrelles que protegeixen el meu son, encara ara apareixen de tant en tant."

És ella, quan escriu, que indica la intencionalitat -el desig, diu- de fondre's en aquestes petites taques del paper pintat, o els filaments (objecte escòpic) o els sorolls sords i repetitius (objecte invocant(?)) -que si calia construïa donant-se cops a la barbata. La gent deixa d'interessar-li i les seves veus es converteixen en soroll [AQUÍ QUEDA MARCADA L'ESCICIÓ ENTRE LA VEU I LA PARAULA] En la seva descripció sembla que Donna col·loca en aquest punt de fusió, de dissolució, el travessament del pas a l'autisme... sembla una elecció del subjecte, la del deixar de ser-hi... entre els semblants, com si la trobada amb aquest gaudi tingués un valor epifànic a partir de la qual 1.- ja no res tindrà tant valor com aquesta fusió- dissolució; 2.- això implicarà una absència d'interès pel semblant i 3.- aquest semblant, la seva presència, serà fonamentalment un estorb i alguna cosa de què protegir-se.

Als 13 anys encara incorpora, es fon amb el món dels objectes de la manera més primària: encara menja coses de terra, flors herba, papers, plàstics: *Només tenia una regla: perdre'm en la fascinació que exercien sobre mi les coses que m'agradaven (LA REGLA: FONDRE'S, DISOLDRE'S, PERDRE'S EN EL SEU GAUDI).* Això feia que podés acceptar dels objectes el que rebutjava des persones: que esdevinguessin una part de mi mateixa.(22)

La manera d'organitzar-se i d'organitzar simbòlicament el món passarà per les classificacions, l'ordenament, les col·leccions. Buscava que les coses estessin fixes, immòbils: "Buscava un món de coherència ben provist de referències fixes"

Hi haurà una altra sèrie d'objectes que l'acompanyarà i que representaran els llocs fixos de seva vida, tant persones, com vivències, com llocs. Són objectes molt dispersos que guarda en un caixeta:

(242) *"Em guardava prou d'escampar-los per la meua habitació, no fos cas que posés en evidència el seu sentit tancat lliurant alhora la clau del meu llenguatge. Vivia més en els meus objectes que en el meu cos. Deixant-los empaquetats i intactes, em reservava la possibilitat de recuperar-los més endavant, quan podés trobar-me de nou en perill"* [LA CLAU DEL SEU LENGUATGE ESTÀ EN ELS SEUS OBJECTES I LES RELACIONS QUE MANTENEN ENTRE ELLS, COM UNA MENA D'ISOMORFISME IDEAL DEL QUE HAURIEN DE SER LES SEVES RELACIONS AMB EL MÓN. LA CLAU DEL SEU

LLENGUATGE ÉS ALHORA EL SEU PROPI ESQUELET, O LA SEVA PRÒPIA BASTIDA, PER AIXÒ LA IMPORTÀNCIA DE PODER-SE'N SERVIR EN CAS DE PERILL... DE DESINTERGRACIÓ

La veu:

Després de l'escena de despersonalització narrada, Donna és enviada a una família al camp -algú devia interpretar la nocivitat de la mare, a l'estil Mannoni-. Sent la veu d'una nena balbucejant dalt d'una trona: s'hi acosta i "es posen a parlar". Una altra veu la nombra:

"... *has menjat mai anguila, Donna?/ El meu nom em va colpejar com una bofetada*". M'agradava la dona de la veu, la mare.

Sempre es referirà a la possibilitat d'escoltar els altres a condició de trobar-se situada, no com a interlocutora directe sinó "circumstancial", tant pel que fa als aprenentatges, com a les relacions amb els altres dels sexe, o bé "essent" un dels seus dobles. I el mateix en relació a les "seves" paraules, que podrà emetre interpretant "enunciacions" que donin cos als seus enunciat, és a dir, escindit la veu de la paraula. Per exemple, ja a secundària, per a poder-se relacionar amb un professor -que té la virtut de no ser mai directe- ha de canviar la seva veu, adoptar un accent nord-americà, per poder-hi parlar.

Si entenem la música com una forma "sublimada" de relacionar-se amb l'objecte veu, és comprensible que Donna faci de la música el seu "objecte preferit": (123) "*El meu objecte favorit, més enllà d'un tros de vidre tallat, era un diapassó.*" Curiosament, és un objecte compartit -i en competència- amb la mare.

La mirada:

Aquest objecte privilegiat ja l'hem trobat descrit en els primeres experiències de gaudi amb les estrelletes i els filaments, però n'hi ha un que l'encarna especialment, fins l'extrem d'esdevenir ella aquest objecte, metamorfojant-se en el seu doble: es tracta de Willie, els ulls verds terrorífics de sota el llit. Per altra banda, posa de manifest el tall entre visió i mirada de la manera més entenedora, indicant la manera d'enfrontar-se a la mirada com a objecte no cedint-la com objecte:

LES TRES MANERES D'EVITAR LA MIRADA. (que troba mirant les fotos d'infància)

- 1.- mirar recte, a través del que hi ha davant
- 2.- mirar qualsevol altra cosa.
- 3.- mirar amb un ull cap en no-res, dirigint l'altre cap a l'interior.

En les relacions amb les seves "parelles", aquesta qüestió relativa a la mirada es manifesta igual que amb la veu i amb el cos: molt difícil de posar-los en "circulació"

4.-El llenguatge.

Li molesten menys les paraules que li són dirigides (la materialitat dels significants despallats del sentit) que el fet que l'altre espera una resposta (**EL QUE ESTÀ EN JOC ÉS LA FUNCIÓ D' "ADREÇA": LA PARAULA, AMB ELLA JO PUC O NO ADREÇAR-ME A TU, I ADMETRE O NO QUE TU T'ADRECIS A MI**). Aleshores apareix l'ecolàlia com a resposta.

Quan als 20 anys retorna a la casa que havia sigut la seva, hi troba una inscripció seva (que podríem col·locar entre els 7 i els 11 anys) que diu (43-45) "*Donna està guillada*" i reflexiona: "*Em van caler 4 anys més per adonar-me que els nens normals parlaven d'ells mateixos dient «jo»*".

Comença a anar a l'escola (± 7 anys (?)) i queda fascinaada per les lletres i per com s'ajuntaven per formar paraules. Va aprendre a llegir molt depressa: Fer-ho en veu alta li permet escoltar la pròpia veu i intentar modular-la d'una manera més acceptada socialment... però tot i poder llegir no entén el que llegeix si no és per les il·lustracions. Llegint en veu alta prova diverses entonacions (*enunciacions*) per fer la història intetressant. Sovint el to (*l'enunciació*) no corresponia en res al contingut de la història.

[Pel que fa als nombres, s'hagués espavilat millor si la mestra li hagués donat números enlloc de boletes de colors que representaven números (la dificultat del que li proposava la mestra provenia aquí de la suposició de la connexió "natural" entre l'imaginari i el simbòlic, quan en Donna la desconexió era el seu "natural").]

Ella mateixa explica de què estava constituït el seu llenguatge:

(55) "*Dir que jo no podia accedir al pensament simbòlic no seria exacte, més aviat la gent no entenia el simbolisme dels meus gestos i els meus fets, i jo no podia donar-los la clau per interpretar-los. Elaborava per a mi sola una llengua original. Tot el que feia, des del gest de tenir els dos dits enganxats fins al de contraure els dits dels peus, tenia un sentit precís, mirant sempre d'assegurar-me que jo mantenia el control de la meva persona i d'impedir a qualsevol d'agafar-me, fos jo on fos. De vegades provava d'explicar per tal gest o tal mímica el que sentia però ho feia de manera tant subtil i tant recargolada que ningú hi prestava atenció si no era per veure-hi l'última excentricitat d'aquesta boja de Donna*"

Donna té raó en relació al simbòlic: però es tracta d'un simbòlic a recer de l'Altre, no en l'Altre, d'un simbòlic que es nega a l'alienació.

Més endavant ho explica més explícitament:

"*Va ser des del món dels objectes que vaig començar a trobar gust a la vida. Aleshores em va agafar una passió per les paraules i els llibres i vaig esmerçar-me a compensar el meu caos intern posant en ordre maniàtic el món del voltant... només hi havia una cosa que ma mare i jo consentíem a fer juntes: jugar al Scrabble... vaig descobrir paraules que m'agradaven per la seva sonoritat i no parava de repetir (**EL REAL DEL SIGNIFICANT (?), EL GAUDI QUE PASSA DE L'ESCRIT AL VOCAL, LA FONACIÓ**)*"

Sabem que la relació a la llengua es vehicula a través de la mare - "llengua materna"-; quan aquesta fracassa hom pot intentar trobar instruments supletoris: En el cas de Donna, la mare llegeix novel·les de sèrie negra a tota pastilla i ella vol fer el mateix. Però tot i llegir correctament, no entén res, com si el sentit es perdés en el poti-poti de les paraules: prefereix llegir llistins telefònics -potser aquí pot veure's el tall entre el simbòlic que pot funcionar autònomament, i el simbòlic en intersecció amb l'imaginari, el sentit. En el cas del relats, acaba podent entendre alguna cosa llegint només les paraules principals de cada frase i deixant-se impregnar del sentit general. Això funciona fins a cert punt.

"...quant més em concentrava, menys comprenia. Si no les buscava per mi mateixa, la cultura i la

instrucció m'eren inaccessibles com qualsevol intrusió que vingés de l'exterior.”

La relació evasiva -no dirigida, no buscada- és la possible per a D.W.. Una altra manera d'enfrontar-se a la relació amb els altres a través del llenguatge, és a través de la verborrea: no parar de parlar, sense esperar ni escoltar respostes, però sempre sense dir res d'ella mateixa, ni una demanda:

(88) *“Em calia molt coratge per lliurar (dir) a algú el que m'interessava [AQUÍ ES POSA DE MANIFEST UN DELS EFECTES DE L'ESTRUCTURA: LA RELACIÓ DIFÍCIL AMB LA DEMANDA PEL QUE IMPLICA TAMBÉ DE DÒ]. Era una prova en la qual jo exposava una part de la meua personalitat i de la meua identitat. La por que m'inspirava una tal posada al descobert, no em permetia simplement expressar qualsevol cosa que fos personal d'una altra manera”.*

[AQUESTA FRASE ÉS INTERESSANT. HI TROBEM DOS NIVELLS: FA L'EQUACIÓ: PARAULA=SIGNIFICAT, LA PARAULA QUE DIU EL QUE M'INTERESSA ÉS IGUAL A ALLÒ QUE M'INTERESSA. PARLAR D'ALGUNA COSA ÉS LLIURAR AQUESTA COSA; SI AQUESTA COSA ÉS D'ELLA MATEIXA (UNA FALTA), EFECTIVAMENT, QUEDA EXPOSADA UNA PART DE LA SEVA PERSONALITAT I IDENTITAT... AQUÍ ES TRACTA DE L'ÉSSER, NO DEL “JO”. A UN ALTRE NIVELL HI HA LA DIFÍCIL CONNEXIÓ ENTRE LA VEU I LA PARAULA: LA DIFICULTAT ESTÀ EN CEDIR LA VEU EN EL LLIURAR LA PARAULA]

“Podia dir el que pensava darrera el paravent de Carol o Willie [DOBLES], però no el que sentia. Només tenia el recurs tenyir-ho tot d'una objectivitat freda quan es tractava de temes que poguessin suscitar qualsevol emoció... vaig esdevenir tant tancada com una ostra” I quan sortia de Carol, Donna no podia expressar-se d'altra manera que amb una xerrameca de parlar per no dir res, divagant.

(115) A l'adolescència, tot i les “competències” lingüístiques adquirides a l'escola, observem problemes en la “diacronia” -en la funció metonímica-: se li han de repetir les coses moltes vegades perquè Donna n'atrapa només trossos, les frases queden tallades *“com quan s'està en una altra ocupació i s'atrapa alguna cosa de la TV sense escoltar-la”*. Per poder respondre (situar-se en la funció d'adreça), ha de donar-se un temps per “processar” el que ha escoltat. I també problemes en la sincronia -en la funció metafòrica-, per la literalitat com entén les coses: no entén les bromes ni les significacions més universals, més enllà de la situació en la que s'havia pronunciat el discurs. P.e., l'esbronquen per un grafitis que ha fet a les parets del Parlament. Ella diu sincerament que no ho tornarà a fer, i immediatament la troben pintant a les parets de l'escola. *“Jo no vaig fer exactament el mateix!” ... Jo sabia classificar les coses i ordenar-les en diferents categories, però m'era impossible copsar certs tipus de generalitzacions”* (AQUESTS SÓN DOS TRETS CARACTERÍSTICS DE TOTS ELS “ASPERGER” QUE CONEC)

(133) Als 15 anys es posa a treballar. Havia après a cosir a casa i va a un taller de cosir pell: Li dieun que ha de fer traus i posar els botons als abrics, però no li diuen on. Ella acaba fent traus i posant botons a tot arreu, a les mànigues, als colls... Per altra banda, no s'havia negat a fer aquesta feina perquè no podia entendre la transformació d'una vaca en la pell de vaca que ella anava a cosir. (AQUESTA ÉS UNA MOSTRA DE COM LA DIFICULTAT “METONÍMIA” AFECTA LA RELACIÓ AMB LA REALITAT: L'S1 “PELL” ESTÀ ESCINDIT DE L'S1 “VACA”)

La relació amb els altres, naturalment, era complicada: (137) *“Barrejava els gèneres, passava d'un accent a un altre, adoptava diferents entonacions i canviava de cadència. L'estil del meu llenguatge fluctuava també. Podia passar de l'elocució més refinada a la jactància o a l'argot de mossa arreplegada d'un rierol. Podia parlar en un to normal o amb un timbre profund com el d'Elvis. Quan estava nerviosa podia posar-me a xisclar com Mickey Mouse sortint d'un corró, amb un registre alhora hiperagut i monòton* [PROBLEMA D'ENUNCIACIÓ, D'UBICACIÓ D'UN SUBJECTE DE L'ENUNCIACIÓ: TALL ENTRE VEU I SIGNIFICANT.]”

Quan als 17 anys inicia la seva psicoteràpia amb Mary, es sorprèn parlant de sí mateixa utilitzant el pronom “tu”. (166) “El pronom “jo” s’empleava per relacionar-se amb el món, i Donna no hi tenia relació. Aquest no era el cas dels personatges que havia creat.” I en relació a l’angoixa de sortir del seu món explica que: “La meva màxima preocupació era perdre el sentiment de la meva pròpia existència. ... De manera que li preguntava sovint a Mary si seguiria essent jo mateixa si m’arriscava a sortir cap els altres”.

Als 18 anys decideix tornar a estudiar. És intel·ligent i el seu dèficit d’aprenentatge no serà cap problema comparat amb el de la llengua: L’absència de la funció metafòrica fa que es trobi en situacions tant increïbles com la següent: davant de la pregunta de com va a parar la sorra a la platja, es creu la resposta de que l’ha fabricada una màquina. Al problema de la literalitat (la fixació del significat al referent amb independència de la mateixa cadena significat), s’hi afegeix el de la gramàtica, el problema dels elements discrets que no tenen un contingut semàntic fora del context en què es troben: els *shifters* de Jakobson, des de les desinències verbals, als pronoms, partícules relatives a la temporalitat, o la puntuació, l’ús de les majúscules (AQUEST PROBLEMA EL PODEM INTERPRETAR PER LA BANDA DE L’ORGANITZACIÓ DE LA LLENGUA A PARTIR D’UN CONJUNTS DE S1 -S1 -S1... QUE ES TROBEN AMB LA DIFICULTAT DE CONSTITUIR LA SÈRIE DE PARELLS ORDENATS.)

Malgrat això, i el terrible esforç que li cal fer, aconsegueix entrar a la universitat després d’un curs pont,

4.-Els altres.

De petita, fins ben bé el 16-18 anys, tots els altres eren objectes terrorífics d'entrada, excepte els avis, el pare i la tia Linda. Però aquestes persones eren reconegudes com a objectes, i podien ser perfectament representades per altres objectes als quals s'havien associat. Per exemple, l'olor de càmfora de l'avia, o els cabells de la tia Linda. Aquests objectes "representants" els emmagatzemarà, i els tindrà sempre a l'abast i li serviran per protegir-se dels altres.

Entre els altres més immediats hi ha, Tom, en germà petit autista amb qui manté una relació d'identificació: és el primer subjecte a qui reconeix com a semblant; naturalment la mare, i el germà gran de Donna: aquests dos fan de parella, van plegats, a l'hora de viure la relació amb Donna com un objecte.

De vegades, el problema de la diferenciació entre identitat (S1= S1) i la identificació, (m- i(a)) apareix de forma descarnada: Està a la feina, en una botiga; un avi s'havia enganxat a la imatge del seu avi, a través de la cerimònia tant simple com repetida d'una salutació retornada. Un dia l'avi entra i ella se'l mira sense veure'l (la seva forma de mirar): *"Ell deuria creure's que ho havia fet expressament i quan va tornar, va ser ell qui va fer com si no em veiés. Jo li vaig dir Bon dia, però ell va marxar sense dir res"*. Apareix **el pànic, el desamparament absolut**. Fuig corrent ja fora del món, en una cursa boja que no va enlloc... però arriba a les urgències de l'hospital, sense ni saber pronunciar el nom de Mary, *"sense saber trobar el seu despatx ni el seu nom"*.

** Els dobles.

Està clar que una relació amb el món a través dels objectes com a únic element mediador, de relació, hauria implicat una vida reduïda al tancament més radical. Donna, però, troba una manera de construir una relació amb els altres a través d'uns dobles, que tenen la funció de pell, de vora que sí pot estar en contacte amb "el món dels altres".

El primer és WILLIE. Apareix al voltant dels 2 anys en forma de "visió" al·lucinada: són dos ulls verds que llueixen en l'obscuritat de sota el llit. D'entrada els té por, però "entén" que la seva capacitat de fer por la pot protegir dels altres invasors. *"Vaig agafar el costum d'adormir-me sota el llit i vaig esdevenir Willie"* (28). Més endavant reconeix una "genealogia" de Willie: el nom venia del seu propi cognom, i el seu "caràcter" era el de la seva mare, la seva principal enemiga. Era una manera, doncs, de "fondre's" amb la mare a través de la construcció d'un doble que era com aquesta. (170) El personatge de Willie havia estat construït fent una barreja de la capacitat d'imitació de Donna i de les burles, ironies, de la mare. Willie imitava les paraules, però era incapaç de servir-se'n per comunicar: les tenia en stok per fer-les servir com armes ofensives quan calgués. (A la llarga va acabar utilitzant tot aquest arsenal contra Donna, la personalitat fràgil que l'havia creat).

El segon doble fonamental és Carol.

(37) → Donna es gronxa en un arbre, (4-5 anys) tota pintada amb el maquillatge de la mare i amb només una camisa de dormir a sobre.

Una altra nena la mira... divertida i estranyada... li proposa que l'acompanyi, tot i que no entén el que diu -en realitat no parla la seva llengua): Donna pot repetir les paraules. La segueix per l'art que hi posa per captivar-la amb la seva actitud: SÓN COSES NOVES. És la CAROL.

(38) La Carol i la seva mare riuen quan la veuen, com fa tothom excepte la seva mare. Donna va fent tot el que fa Carol, si riu, riu, si beu, beu.

“Com que era el seu mirall, vaig fer com ella”

Quan la mare li diu a Carol que potser és hora de retornar a Donna on la va trobar,

“la por em va submergir i se m'emportà. Ja no era allà.”

Mentre la Carol l'acompanya, ella ho enregistra tot amb la “precisió d'una càmera”. Hauria volgut ser en aquell món del qual l'excloïen,

“volia viure en el món de Carol, a casa la Carol”

(39) *“Aquesta estrangera que només vaig veure una vegada va canviar la meua vida. Va ser “la nena en el mirall” a l'espera que jo esdevingués Carol.”*

Així, com que no torna a trobar la Carol a la realitat, es queda a l'habitació, tancada de dia, i amb la porta oberta de nit per vigilar si venia algú, palplantada davant del mirall. I Carol apareix al mirall.

(40) Donna li parlava i Carol repetia el que deïa: això la feia enfadar molt, a més, Carol feia exactament el que feia Donna.

“Li vaig preguntar per què ho feia i ella em va retornar la pregunta. Vaig concloure que deuria ser un secret.” (ÉS CURIÓS COM LA SINCRONIA QUE ES PRODUUEIX A LA REALITAT ENTRE DONNA I LA SEVA IMATGE EN EL MIRALL, ÉS “EXPERIMENTADA” COM A DIACRÒNICA, PRIMER L'UNA I DESPRÉS L'ALTRA: AQUEST FENOMEN PODRIA EXPLICAR-SE PER LA INEXISTÈNCIA DE MESURA TEMPORAL O ESPAIAL EN L'AUTISTA: LA POSSIBILITAT D'ORIENTAR-SE EN L'ESPAI I EN EL TEMPS REQUEREIX DE LA UNITAT DE MESURA QUE ORIENTA LA SUBJECTIVITAT DE L'ÉSSER QUE PARLA: EL FAL·LUS)

Donna pensa que Carol no vol que ningú les vegi parlant, per protegir-la, de manera que Donna comença per parlar-li en veu baixa. Un altra problema era que si Donna no mirava el mirall, Carol desapareixia i ella se sentia abandonada. Mirava darrera el mirall per veure si la trobava: de fet, el mirall no era la porta que donava a l'habitació del germà, sinó a casa de la Carol, i l'habitació on podia veure-la en el mirall, era el lloc que servia d'intermediari entre el món de la Carol i el seu.

“Vaig entendre el secret. Només calia entrar en aquesta cambra de transició per estar amb ella i accedir al seu món. Només quedava un enigma: com entrar en el mirall [REFERÈNCIA A ALICIA EN EL PAIS DE MERAVELLES?] Ho va intentar durant 4 anys!!, sense poder.

L'angoixa era insoportable. Donna comença a donar-se cops i bofetades, a arrencar-se els cabells. La solució va ser quedar-se feta un cabdell dins l'armari, amb els ulls tancats provant de sortir de la seva existència sensitiva. [D'AQUESTA MANERA, LES MATEIXES NECESSITATS FONAMENTALS, EL MENJAR I LA HIGIENE PERSONAL, PER NO PODER PASSAR PER LA LLEI DE LA DEMANDA, PELS CIRCUITS DE LA PULSIÓ, ESDEVENEN UNA NOSA IMPOSSIBLE DE SUPORTAR -POTSER COM UN TAP ABSOLUT QUE ACLAPARA EL SUBJECTE SOTA LA FORMA DE L'ANGOIXA-, ESPECIALMENT PERQUÈ PROVOQUEN UNA INTERVENCIÓ VISCUDA COM INTRUSSIVA DE L'ALTRE. ACLAREIXO QUE EN L'AUTISME AQUESTA INTRUSSIÓ DE L'ALTRE, NO ÉS UNA INTRUSSIÓ “PARCIAL” -QUE NO ENS ANULA COM A SUBJECTES-, SINÓ D'UNA INTRUSSIÓ “TOTAL” QUE FA QUE BUIDA L'ÉSSER DEL SUBJECTE]

La solució és la mateixa que havia adoptat amb Willie: aquest objecte exterior esdevé ella mateixa; a partir d'ara, Carol és ella. I fa una doble volta: Ara era Carol que podia “fer veure” que era Donna, no podia dir a ningú que era Carol per por que el seu secret fos traït i el món de Carol desaparagués .

“Això era més que un joc o una comèdia. Era la meua vida, de la que calia eliminar el que pertanyia a les emocions personals i amb el mateix fet, fer desaparèixer Donna. A la llarga me'n vaig sortir de fer aparèixer aquesta nova Donna. (mentrestant) Va ser Carol qui fou reconeguda

socialment, i Willie, la meva altra façana en el món, figurava el públic. Donna va quedar relegada a l'armari. Van caler 22 anys per poder retornar a l'armari i tancar-ne la porta.”

Apareixeran altres figures del doble però cap instal·lada de manera permanent com Carol i Willie, amb una funció més identificatòria en el sentit més imaginari del terme que d'identitat en el sentit d'un simbòlic en el real que consistia en ser (no com, sinó ser en el sentit estricte) Carol i Willie. D'aquests altres dobles en pren normalment un tret aïllat i l'adopta com a propi (la manera d'obrir un llit, fumar i parlar italià, el cantar, ...)

Pot mantenir algunes relacions a partir del poder compartir “EXPERIÈNCIES” AUTOERÒTIQUES EN MIRALL (?): beure aigua fins a no poder més, apretar-se els ulls fins a veure les estrelles, xisclar fins l'extenuació... Però en general prefereix més saltar, girar sobre si mateixa, quedar-se atrapada per un bri d'herba o pel crepitat del caminar sobre les fulles seques, que estar amb els altres.

(95) A secundària (\pm 12 anys) anuncia als nous companys que es diu Lee, no Donna. Ningú havia de relacionar-se amb Donna, només amb els dos personatges amb qui es doblava: Willie, que encarnava el seu furor i combatibilitat (la possibilitat de defensar-se en la realitat de la intrusió dels altres) i Carol que figurava la seva sociabilitat i la seva aptitud per tenir rols diferents.

Als 14-16 anys, decideix matar Willie, primer, perquè hi reconeix la seva mare en ella mateixa, i després, per la tensió que li causava la necessitat de renunciar al seu “propi imperi” per poder-se comunicar amb les altres: necessitava comunicar-se per provar que no estava boja i evitar que la tanquessin. La manera de fer-ho és agafant un nino, li pinta els ulls, envolica amb una roba, el tanca en una caixa i l'enterra. La veritat és que no se'n surt, i Willie sobreviu encara molts anys més.

La mateixa cura amb Mary, és en realitat la cura de Carol i Willie, p.e., és Carol qui li pot fer algunes confidències: “*Sento sempre una veu dins del meu cap*” diu, pensant en Willie, i quan Mary li demana una mica més, ella respon “*Em diu que no digui res perquè no em creurien*”.

Els altres, el cos i el sexe.

La qüestió de la relació amb el cos i el sexe apareix en tot el seu descarnament a l'adolescència: tot i que ella manté una posició “claustrofòfica” a estar amb els altres, i la aversió més absoluta al contacte físic i la proximitat, la mare té por que qualsevol la pugui seduir. I té raó, però no en el sentit que ella imagina, el de la promesa amorosa.

Als 16 anys, està patinant. Ho fa bé i un noi, en Garry, li demana d'acompanyar-la a casa. Ell l'abraça, però ella en realitat no hi és. Ell la vol seduir i li diu que l'estima, i com un eco, ella li respon el mateix. Ell li diu que un dia hauria d'anar a viure amb ell, i ella s'hi presenta l'endemà. Ell se la mira estorat i sense entendre res. Ella li diu que ell li havia dit que hi anés a viure (AQUÍ UNA MOSTRA DE LA QÜESTIÓ DE LA LITERALITAT, LA IMPOSSIBILITAT DE LA FUNCIÓ METÀFORA ÉS MÉS QUE CLARA) Però si vol quedar-se allà, ha de dormir amb ell: aquí apareix Carol complaent “*disposada com estava a fer el que calgués per no ser aviada. ... Ell va aprendre a servir-se de mi com ho podria fer amb un utensili de la llar (OBJECTE, EN EL SENTIT MÉS DESCARNAT)*”. Fer l'amor no m'inspirava cap emoció, ni cap plaer ni cap disgust particulars. Havia fet una elecció, el meu cos mo em pertanyia. Era alguna cosa insensible completament separada de la resta de la meva persona: els meus ulls es clavaven al no-res i el meu esperit volava a millers de kilòmetres d'allà [DISSOCIACIÓ]. Tenia alhora el sentiment d'estar morta i també d'una total llibertat amb l'idea de ser meravellosament inaccessible, separada de tot”

Però aquesta història -perquè ell no en té prou amb que ella sigui objecte només sexual- acaba amb un intent de suïcidi que l'espanta molt. Arriba a urgències, i coneix la psiquiatre (Mary) que més endavant la tractarà psicoterapèuticament.

Per altra banda, l'estructura d'aquesta escena es repeteix en nombroses ocasions, final inclòs.

Hi ha uns "altres" amb qui ella es reconeix com a pertanyent al mateix món: es trata d'altres autistes amb qui experimenta una relació que podríem qualificar de mística: sensació de connexió total, de borrament de fronteres, de reconeixement mútuu. Amb una condició, sempre: el contacte físic, ni que sigui "accidental", pot posar fi a la relació d'estar un al costat de l'altre.

I finalment i ha algun altre de l' "altre món", amb qui pot mantenir una relació d'amistat per la mediació d'un objecte frontera com pot ser la música, fins que aquest altre li manifesta el desig de tenir una relació de parella.

6.- Final

Si visitem la Web -de D.W. i borrem tot el que hi ha de referència a l'autisme, trobarem la web d'una dona que canta, escriu poesia, articles d'assaig, llibres -està intentant portar a la pantalla una pel·lícula sobre "Nowody Nowhere"-, però, si no ho sabéssim prèviament, potser no hi trobaríem res que ens fes pensar en una autista.

E. Laurent ⁴, recorda l'aforisme dels Lefort "el nen autista surt de l'autisme per entrar en la psicosi", i que l'estabilització pot desplaçar-se, en alguns casos, sempre centrada al voltant del mecanisme essencial del gaudi. I afegeix

"Que es parli de sortida per la psicosi o de desplaçaments en l'interior de l'autisme, l'infant surt d'una estabilització per lliscar en una metonímia. ... El seu cos pot animar-se aleshores, ... com objecte suplementari, ... (per la) producció fora del cos d'articulacions significants reals a les quals s'acobla el subjecte. Per situar aquest acoblament, ens podem apanyar amb els 4 matemes que Lacan ens va aportar com a brúixola d'orientació: S1, S2, S, a"

Si després queda temps i volem, podem provar d'analitzar el cas a partir d'aquesta brúixola. (Annex)

La posició dels Lefort assenyala d'alguna manera l'autisme com a estructura primària, però no tots els autors lacanians sostenen la mateixa posició. J. Claude Maleval, per exemple, pensa -també especialment a partir del treball a partir dels autistes adults "d'alt nivell"- que l'autisme és una defensa contra l'esquizofrènia. De fet és el que defensa la pròpia D.W. repetint reiteradament que ella era autista per protegir-se de la bogeria -l'esquizofrènia. Així D.W. col·loca l'esquizofrènia a l'extrem oposat de l'autisme: ho diu de manera molt fenomènica, però ens fa pensar:

(292-3) "En els autistes el termòstat afectiu és massa sensible, o si es vol, l'umbral de sensibilitat és massa baix i l'interruptor es desconnecta molt ràpidament. En una persona normal, l'interruptor no entra en acció si no és en situacions que provoquen un gran xoc durant poca estona . L'esquizofrènia, al contrari, podria ser la pana de l'esperit que es produeix quan el termòstat afectiu és, al contrari, massa poc sensible, de manera que no pot protegir l'individu d'un esfondrament mental.

És per això que penso que, encara que pugui semblar-ho, l'autisme no és una forma de demència. Al contrari, l'autisme seria la forma extrema del mecanisme que permet protegir-se de la bogeria.

Fonamentalment, la solució que jo vaig trobar per reduir la sobrecàrrega afectiva i per permetre així la meua pròpia expressió va consistir en combatre PER, i no pas CONTRA la separació entre el meu intel·lecte i les meues emocions..."

Anant una mica més a fons, torno a Maleval quan, buscant els trets estructurals de l'autisme, n'assenyala dos: 1.- el rebuig a l'alienació significat, i 2.- el retorn del gaudi sobre una vora ("borde")

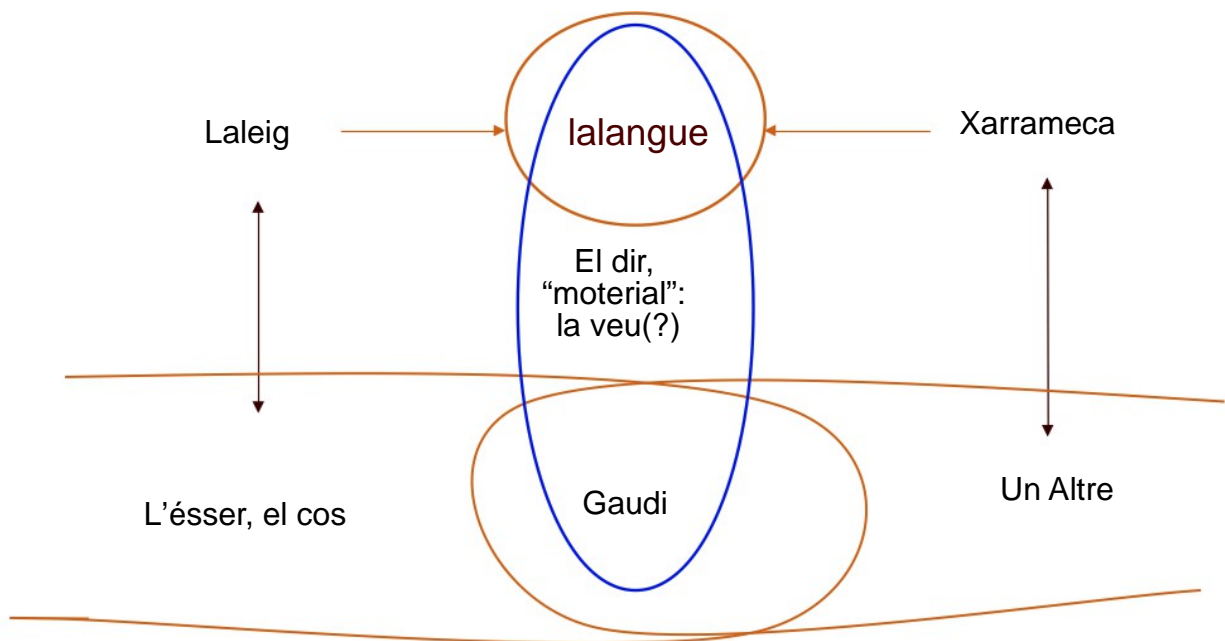
El primer tret implica una captació del subjecte pel llenguatge (el rebuig és signe de la seva existència). Aquest rebuig pot posar-se de manifest de diverses maneres segons es privilegi S₂ (el cas de Daniel Tammet o de "Rain Man" i els números en són paradigmàtics), **el signe** (la major part dels autistes "ben" escolaritzats, però també molts dels detalls del que explica D. W.), o l' S₁ . Però també aquest rebuig té com a conseqüència la impossibilitat d'embragar el gaudi amb la paraula, de manera que el gaudi no pot deslocalitzar-se del real del cos -per la impossibilitat d'un circuit que

⁴ De l'article d'E.Laurent: *Autisme et psychose : poursuite d'un dialogue avec Robert et Rosine Lefort*, aparegut a http://ampblog2006.blogspot.com/2007_04_08_archive.html

rodegi l'objecte que no ha pogut ser extret per l'absència de l'operació de separació. L'única possibilitat viable és la de l'objecte frontera, objecte vora, al qual el subjecte es manté enganxat. Aquest objecte va des del doble, fins a aquell més primari (com el biberó del nen del "llop" dels Lefort), passant per tots aquells objectes del món que, havent quedat constituïts com una part pròpia del subjecte, poden ser cessibles, o "compatibles" (com ho haurà pogut ser la veu amb el "facilitador" de la música, les cançons)

El nucli dur de l'autisme està doncs en la llengua, en la impossibilitat que el llenguatge es constitueixi a partir de lalangue, aquesta zona de gaudi sobre la que s'assentarà -o no- l'edifici del llenguatge humà, i per tant, el parlêtre. Per a poder alienar-se al significant, a l'Altre, cal que s'hagi pogut produir una zona "mixta", una zona on l'infant i l'Altre -la mare- es diguin coses sense dir-se res, només pel gust de dir-se-les. L'escena dolorosa de les abraçades de la mare de Robyn podem interpretar-la com a signe del que acabem de dir, alguna cosa impedeix la Bejahung, el sí a l'experiència de gaudi per una representació significant. Podríem entendre l'escena com a signe de la forclusió.

Aquí, a mi em serveix l'esquema construït

7.- Annex

Com a bruixola d'orientació per a l'autisme, i des d'una perspectiva de la psicoanàlisi lacaniana, podem orientar-nos de varies maneres: a partir de l'escrit i el seminari sobre les psicosis i els conceptes de forclusió del Nom del Pare (intervenint sobre la variable del "desig de la mare"), podríem mirar d'orientar-nos a partir de les operacions alienació-separació, amb les eines teòriques del gaudi i la langue, o com assenyala E. Laurent, amb els matemates: S_1 , S_2 , S , a .

Anem a provar-ho amb aquests darrers. En l'autisme, què són els S_1 , en què els trobem? Fonamentalment els trobem en el "gust" pel mateix i en la insoportabilitat de la diferència; en tenim multitud d'exemples, des de la necessitat que els objectes d'una habitació siguin sempre els mateixos i es distribueixin de la mateixa manera sense admetre el menor lliscament metonímic, fins el gest repetit incansablement sense cap continuïtat fora de sí mateix. En D.W., podem observar la funció de S_1 en el control a què sotmet la seva habitació per tal que res no canviï, fins l'extrem de ser capaç de dormir amb un ull obert; hi podem seguir el rastre en el seu gust per la classificació, o la preferència per la lingüística.

També podem seguir el rastre d'aquest particular S , en algunes de les experiències de les que voldrien protegir-se quan apareix, de vegades en el real, aquesta divisió: per exemple, els moments d'estupor o de pura absència de l'Altre, o en els moments d'escisió entre l'entendre, en el cas de D.W., que una relació afectuosa no fa mal, i la seva insoportabilitat: aquí hi ha producció de barrament (tot i que de vegades aquest barrament no sigui el produït pel significat)

Pel que fa a l'objecte a , sempre pot aparèixer en la seva doble vertent: del mateix subjecte convertit en objecte per a poder-se relacionar amb el altres objectes o amb els altres subjectes, i en la vertent de la impossibilitat de poder-se'n desprendre, separar-se'n, i poder-lo voltar amb la pulsio: la relació amb l'objecte és d'objecte a objecte, o d'objecte vora o frontera (litoral seria una bona imatge) cèssible en la seva superfície (quan un nen pot "deixar" que miris el "seu" conte al seu costat), o el cas dels dobles, podríem també col·locar-los en aquesta categoria d' "objecte pell", entre ell i el món. En el cas de D. W., ja ho hem vist: en els objectes més "autístics" amb els quals ella es confon, els filaments i les estrelletes del camp escòpic o els cops a la barbata en el camp invocant (Aquests cops en alguna zona del cap, la barbata, les dents, el front, els trobem en molts dels autistes i sempre se'ls acostuma a donar una significació autoagressiva i de gaudi sobre el cos, quan en aquest cas el que ens diu la mateixa D.W., prioritza una significació d'escansió temporal, de marca de ritme, que té que veure amb l'intent de fixar un 1 (?) → aquí podríem entendre-ho també com a S_1 . Però també ho hem vist en aquests objectes cèssibles, com la veu en la música; i, naturalment en la pell de Carol o Willie amb què es revesteix com a possibilitat de contacte entre els dos mons.

L' S_2 el trobem fàcilment separat de l' S_1 i del subjecte. En el cas de D.W., el trobem en la seva "estratagema" de ser-hi sense ser-hi per poder capturar alguna cosa de l'ordre del saber de l'Altre. És el cas del saber que poden arribar a capturar subjectes autistes amb una gran capacitat simbòlica -sempre al preu d'extreure-se'n com a subjectes-; el de les matemàtiques -com el nen que no té ús del llenguatge però amb qui podem "compartir" un sudoku, o els "coneguts" Daniel Tammet que és capaç d'estar-se hores i hores dient els decimals que "veu" del nombre pi, o la Sra Temple Grandin, capaç de posar-se al cap d'una vaca per "visualitzar" uns camins sense obstacles al seu sacrifici.

Podríem seguir amb cadascun dels models però...